

ESMUC

FEBRER 2006
NÚMERO 3

ESCOLA
SUPERIOR
DE MÚSICA DE
CATALUNYA

Escola Superior de Música de Catalunya

*La biblioteca
de l'Escola
catalogarà
el seu fons
documental*

*Daniel Pérez Amboage,
sobre la tradició i
innovació del jazz*

NOTICIARI

La Biblioteca de l'ESMUC catalogarà la totalitat del seu fons

LAURA COMA

LAURA COMA

Després que la Biblioteca de l'Escola convoqués un concurs públic per a la contractació del servei de catalogació, control i processament d'aproximadament 25.000 documents pendents de catalogació (partitures, llibres, CD, DVD i LP), l'empresa barcelonina Doc6, guanyadora del concurs, ja va iniciar les tasques de catalogació el mes de gener passat. Aquest treball es realitza a la mateixa biblioteca, en uns espais habilitats especialment per al projecte.

Segons la cap de la Biblioteca, Montse Urpí, aquest treball és imprescindible perquè «tot el fons de la Biblioteca sigui accessible des del nostre catàleg. Aquest fet per-

metrà que tothom que disposi de connexió a Internet i consulti el web des de qualsevol punt del món, pugui conèixer el nostre fons». Recordem que la Biblioteca de l'Escola és d'accés públic a totes les persones interessades en la música, ja siguin investigadors, professors, estudiants o aficionats. Pel que fa a l'horari d'obertura, és de dilluns a divendres, de 9.00 a 20.30 hores, de manera ininterrompuda. La Biblioteca de l'ESMUC posa a disposició dels usuaris, a més de la seva col·lecció, diverses bases de dades especialitzades en música (RILM, JSTOR, RISM), així com ordinadors i lectors de CD i DVD d'accés lliure.

Presència de l'Escola al nou punt d'informació Barcelona Centre Universitari

Gràcies a la recent signatura d'un conveni de col·laboració entre l'ESMUC i Barcelona Centre Universitari (BCU), l'Escola gaudirà d'un espai al nou Punt d'Informació Barcelona Centre Universitari, que acaba d'obrir les seves portes al públic. Com a centre formatiu de grau superior, l'ESMUC serà present al nou local del BCU, destinat a donar a conèixer les múltiples propostes vinculades a l'ensenyament superior amb presència a la ciutat de Barcelona, ja sigui per mitjà de

les universitats públiques i privades, ja sigui per mitjà de l'oferta complementària i formativa que imparteixen organismes de caire divers. El nou Punt d'Informació BCU està situat al carrer del Torrent de l'Olla, 219, de Barcelona, emplaçament que també acull l'Oficina d'Informació Housing, destinada a facilitar l'arribada i adaptació dels estudiants estrangers a la capital catalana. Els horaris d'atenció dels dos serveis que ofereix el Punt són els següents:

Punt d'Informació-BCU

C/ Torrent de l'Olla, 219. 08012 Barcelona

Tel.: 93 238 90 49

Fax: 93 228 92 59

A/e: info@bcu.cesca.es

www.bcu.cesca.es

De dilluns a divendres, de 10.00 a 13.30

i de 15.30 a 19.30 hores.

BHSS (allotjament)

Tel.: 93 238 90 72

Fax: 93 228 92 59

A/e: info@bcn-housing-students.com

www.bcn-housing-students.com

De dilluns a dijous, de 10.00 a 13.30

i de 15.30 a 17.45 hores.

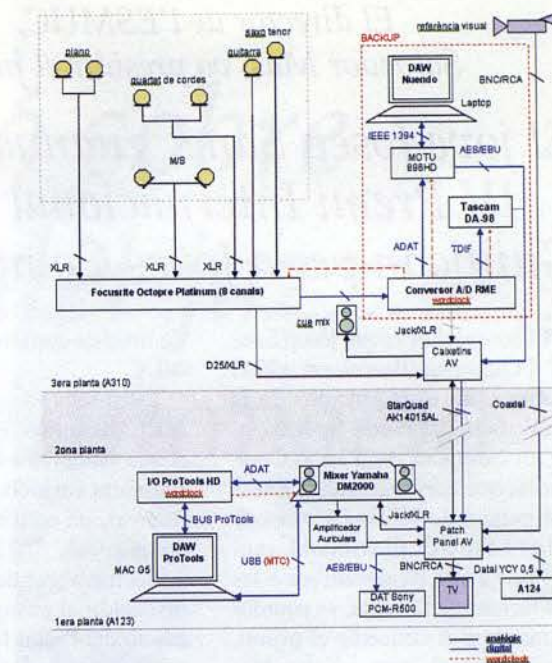
Divendres, de 10.00 a 14.30 hores.

Enregistrament a l'ESMUC de la banda sonora original de la telemovie Omar Martínez

El 17 de desembre passat es va enregistrar a l'ESMUC la banda sonora original (BSO) de la telemovie titulada *Omar Martínez*, una coproducció de Televisió de Catalunya (TVC), Televisió Valenciana (RTVV) i Televisió de Galícia (TVG). La música és obra d'Arnau Bataller, professor de Música per a Mitjans Audiovisuals de l'ESMUC.

L'enregistrament va involucrar vuit línies de so per a una formació de saxo tenor, quartet de corda, guitarra i piano, i va presentar la particularitat de ser la primera gravació a emprar les línies de cablejat estructurat de l'Escola. D'aquesta manera, el so i la imatge de monitoratge captats a l'aula d'orquestra de l'ESMUC (situada al tercer pis de l'edifici de L'Auditori) es rebien i controlaven des de l'estudi d'enregistrament (al primer pis), on es va fer l'enregistrament i l'edició de la BSO. La transmissió va ser tant en format analògic com digital, per tal de poder comparar la qualitat d'ambdós sistemes.

En aquest sentit, cal agrair especialment la participació dels professors de Sonologia Ferran Conangla i Enric Guaus, dels alumnes de Composició i Sonologia,

així com dels músics –mestres i alumnes– de l'Escola durant tot el procés d'enregistrament. Aquest projecte ha estat fruit de la col·laboració entre els departaments de Sonologia i de Teoria i Composició de l'Escola, i ha disposat del suport tècnic de l'Oficina d'Audiovisuals de l'ESMUC.

L'estudiant de Composició de l'ESMUC Marc Timón guanya el vuitè Concurs de Sardanes per a Joves Compositors de Blanes

L'estudiant de Composició de l'Escola Marc Timón ha guanyat el primer premi del Concurs de Sardanes per a Joves Compositors que des de fa vuit anys se celebra a Blanes (la Selva), un dels certàmens més destacats del calendari anual vinculat amb el món de la sardana i la música per a cobla. Timón, que ha participat cada any en el concurs d'ençà que es va crear, ha obtingut aquest reconeixement amb la sardana *Ningú és profeta a la seva terra*. El premi té una dotació econòmica de 1.200 euros. Marc Timón, de vint-i-cinc anys d'edat, finalitza d'aquesta manera la seva participació en el concurs, atès que ha arribat a l'edat límit establerta per participar-hi. El jove compositor ja va ser reconegut en diverses edicions del certamen amb les sardanes: *Tu, bells vells temps*, *This song love is for you* o *Quan m'arribi l'hora*. Dels guardons que ha rebut recentment, ja fora de l'àmbit juvenil, destaca el primer premi *ex aequo* en el Concurs de Composició de Figueres Francesc Basil, amb la sardana *Tempus fugit*, i l'accèssit obtingut en el Concurs de Composició de Sardanes SGAE 2005 amb *El somni de la princesa Nerídia*. A més d'una vintena de sardanes, Timón ha escrit una obra lliure per a cobla, narrador i *performance* de mims titulada *Els planetes: periple d'un humà per salvar la sardana*, una suite astral per a cobla i tenora solista, així com cançons per a veu i orquestra, com *Olor de pluja* o el musical *Músiques que enamoren*, per a orquestra i quartet de veus. També ha compost amb nombroses obres cambrístiques.

Nascut a Castelló d'Empúries, és intèrpret de tible a la cobla Marinada de Badalona i continua cursant els estudis de Composició a l'ESMUC, on ha estat alumne de Manel Camp, Albert Guinovart, Eduard Resina i Karst de Jong, entre altres professors. També a l'Escola estudia piano jazz i teclats amb Albert Bover i Xavier Ibáñez.

La Beca Josep Maria Bernat, per a joves instrumentistes de cobla, recau en un estudiant de l'ESMUC

L'estudiant de primer curs de tenora de l'ESMUC Jordi Guixé ha estat el guanyador de la Beca per a Joves Instrumentistes de Cobla Josep Maria Bernat. Guixé és alumne del professor Jordi Figaró. Aquest ajut resulta un dels més destacats de l'àmbit coblístic i, a hores d'ara, ha reconegut la tasca de bona part dels instrumentistes punters de l'àmbit associat a la música de cobla.

*El director de l'ESMUC,
Salvador Mas, va presidir el jurat*

El jove Josep Sanz, guanyador del IV Premi Internacional Joan Guinjoan per a Joves Compositors

El compositor català Josep Sanz i Quintana (Barcelona, 1977) ha estat el guanyador de la quarta edició del Premi Internacional Joan Guinjoan per a Joves Compositors, que convoca anualment el Departament de Teoria i Composició de l'ESMUC. El tribunal, reunit el passat 23 de desembre a les instal·lacions de l'Escola, va acordar per unanimitat concedir el premi, dotat amb 3.000 euros, a l'obra *Musik nach Janequin*.

Escrita per a una formació composta per dos clarinets, dos fagots, dues trompetes, dues percussions, dos violins, viola, violoncel, contrabaix, piano i acordió, té una durada de deu minuts. *Musik nach Janequin* s'estrenarà el curs 2006-2007, interpretada per un grup instrumental

de música contemporània de l'ESMUC.

Josep Sanz va ser membre de l'ESMUC durant un període de dos anys com a estudiant a temps parcial. Actualment resideix a Stuttgart (Alemanya), on continua els estudis de composició.

Els membres del jurat encarregat de decidir el guanyador de la quarta edició del Premi Joan Guinjoan han estat el mateix Joan Guinjoan (compositor), Josep Maria Mestres-Quadreny (compositor), Luca Cori (compositor) i Eduard Resina (cap del departament de Teoria i Composició); així com Salvador Mas (director d'orquestra), qui va actuar com a president del jurat, en condició de director de l'Escola.

Els alumnes de l'Escola, protagonistes d'un programa de TVC

Diversos alumnes de Pedagogia de l'Instrument de l'ESMUC han participat en l'enregistrament d'un nou programa educatiu de Televisió de Catalunya, produït pel Departament d'Infants i Juvenils de TVC, amb la voluntat de donar a conèixer els instruments que formen part de l'orquestra.

El programa, articulat en tretze capítols de futura emissió, inclou un petit espai en què els alumnes de l'Escola explicaran amb diversos exemples aspectes relacionats amb el tipus i la sonoritat dels seus instruments respectius. El saxo, la flauta, el fagot, el violoncel, la veu, la percussió i el piano han estat els instruments mostrats en la primera sessió d'enregistrament, realitzada al final de desembre a l'aula de cor de l'ESMUC.

Curs sobre el lied, amb el tenor Marius van Altena

Els departaments de Música Antiga i Clàssica i Contemporània de l'ESMUC van organitzar conjuntament el mes de desembre passat un curs adreçat tant als cantants com als pianistes acompanyants de *lied*, impartit pel prestigiós tenor Marius van Altena. El curs, estructurat en tres sessions celebrades els dies 12, 13 i 14 de desembre, es va realitzar a l'aula de cor de l'Escola. El prestigiós tenor, exprofessor del Conservatori de l'Haia i un dels primers intèrprets a situar la música antiga en l'àmbit de la difusió generalista, va comptar amb la col·laboració d'Assumpta Mateu, Arthur Schoonderwoerd i Francisco Poyato.

Amb el títol genèric de «Dues visions del *lied*. *Lieder* de Schubert», el curs va afrontar qüestions relacionades amb la interpretació històrica dels *lieder* schubertians, des de la perspectiva tant dels cantants com dels pianistes. Aquests últims van treballar les tècniques referents al piano modern i al *pianoforte*.

Marius van Altena (esquerra)
i Arthur Schoonderwoerd

El professor de l'Escola Agustí Fernández, premi Quartica Jazz al millor disc

El conegut pianista i professor del Departament de Jazz i Música Moderna, Agustí Fernández, ha rebut el premi al millor disc espanyol de jazz que atorga la revista *Quartica Jazz*, de Madrid, pel seu darrer

treball discogràfic realitzat al costat dels també professors de l'ESMUC Jo Krause i Liba Vilavecchia, com també de David Mengual (contrabaixista acompanyant durant dos cursos a l'Escola).

Reflexió sobre l'estudi del jazz: tradició i innovació

per DANIEL PÉREZ AMBOAGE

Per parlar de *jazz*, hem de tenir en compte dos conceptes importants: *improvisació* i *tradició/llenguatge*. I molt més important que aquests dos conceptes és el fet de traspasar la frontera que delimiten, ja que ningú no vol invertir tota una vida en l'estudi i la pràctica de la tradició i les tècniques d'improvisació –o al menys no n'he conegut cap cas en els anys que fa que sóc a la professió–, si no és per transcendir aquests dos conceptes; és a dir, per tenir una “veu pròpia”.

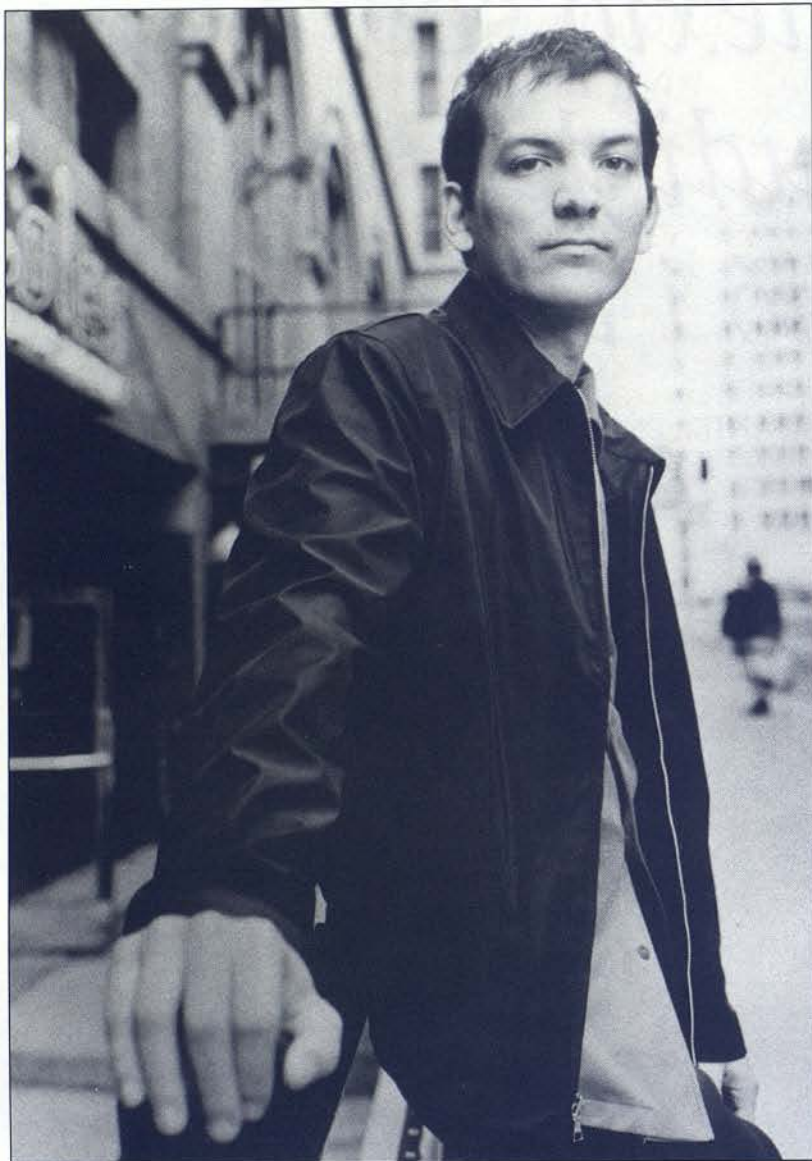
Quan un crític o un músic de *jazz* parlen de tenir “veu pròpia”, poden referir-se a coses diferents, com ara so, timbre, expressió particular i distintiva. Una manera particular i distintiva d'interpretar el llenguatge o una manera particular i distintiva d'organitzar el discurs –no oblidem que també parlem sempre d'improvisació.

Per començar a estirar el fil de la reflexió, em pregunto: si el *jazz* estigués formalitzat i canonitzat fins, per exemple, al període històric que representa Charlie Parker, ¿ens trobaríem formant generacions i generacions de músics que toquessin igual que Charlie Parker i les generacions anteriors? Ho podríem rebatre amb l'argument que en el *jazz* la innovació és tradició. La història –fins i tot el present– ens ho demostra. El cas, potser, més impressionant de la història és el de John Coltrane, que va transcendir la seva “pròpia veu” diverses vegades: podríem enumerar cinc estadis diferents en la seva carrera. El present ens mostra, per exemple, Kurt

Charlie Parker

“EL JAZZ VERITABLE ÉS UNA ART, I COM TOTES LES ARTS, ÉS LA INTENCIÓ DE L'ARTISTA D'EXPRESSAR LES SENSACIONS I EMOCIONS MÉS PROFUNDES I ÍNTIMES.” CHARLIE MINGUS.

Brad Meldhau

Rosenwinkel, Mark Turner, Brad Meldhau –només per esmentar uns quants noms molt coneguts i significatius–, tots “veus pròpies” en el sentit més ampli. Des d’aquí animo els lectors que encara no els coneixen, que comprovin per si mateixos la meua afirmació.

Llenguatge i tradició

Molts docents ens plantegem de contribuir a la formació dels estudiants des de la tradició/llenguatge, però també des de les seves fronteres cap enfora, on, molt probablement, ens situem nosaltres mateixos amb la nostra pròpia veu. És només a partir d’aquí que podem començar a treballar-la i, qui sap, potser acostar-nos a l’art

del nostre temps. Només d’aquesta manera formem part de l’art que s’està esdevenint. Si mai no es travessen aquestes fronteres, mai no se sabrà què hi ha a l’altre costat.

Així doncs, hauríem d’adoptar l’hàbit de travessar els límits de la tradició, perquè aquesta acció esdevingui una part de la mateixa tradició.

Actualment, en l’educació musical (parlo sempre de la música de jazz) hi ha una situació de gran formalització. La quantitat innumerable de material didàctic en formats diferents ens ajuda a plantejar l’exposició del material des d’estadís i punts de vista diferents, i en molts casos aquest material resulta imprescindible pel fet que és molt pràctic, ja que es poden posar en pràctica conceptes molt diver-

sos de manera immediata. També estem àvids de conèixer cada nou concepte analitzat en cada llibre que s’edita, per comparar-lo amb les anàlisis pròpies. La formalització és el resultat d’una tendència natural en els músics. Però al mateix temps tenim –o, almenys, qui signa té– la sensació que aquest grau de formalització ens podria llançar a una voràgine de canonització d’obres, estils, conceptes i llenguatges. No oblidem, altra vegada, que parlem d’improvisació.

En una entrevista recent, John Scofield diu: «Crec que el *be bop* s’ha tornat com la música clàssica. Odio dir-ho, perquè m’encanta. M’encanta la sensació de tocar jazz, i l’emoció visceral de “swinguejar”. Però ara ja és a les acadèmies, i no als clubs nocturns perquè la gent

xaviervila©2004

Daniel Pérez Amboage

pugui beure'n i fer-hi l'amor.»

Una de les preguntes que ens fem sovint els qui ens dediquem a la docència en aquesta especialitat és: què seria d'un estudiant de *jazz* que mai no transcrivís solos, temes o acompanyaments per si mateix? És reemplaçable l'experiència de tocar, escoltar i desxifrar els sons, ritmes, harmonies, i l'anàlisi d'estil, discurs, formal, espacial, etc., per l'experiència de llegir i memoritzar?

Una de les activitats més importants en l'ensenyament del *jazz* és la incorporació de nous coneixements i habilitats, des de la incorporació dels sons, el ritme i la forma. Qualsevol integrant de la secció de vents d'una *big band* necessita escoltar amb anticipació els *voicings* que vénen en el compàs següent dels arranjaments; siguin de Count Basie, Ellington o Maria Schneider. De la mateixa manera,

qualsevol improvisador necessita escoltar amb anticipació els acords d'un tema sobre el qual estigui tocant, ja sigui un estàndard, ja sigui un tema d'Ethan Iverson. Passa el mateix amb el ritme. No són iguals els desenvolupaments rítmics d'un tema estàndard tocat per Philly Joe Jones –interessantíssims i imprescindibles– que els del mateix tema però tocat per Jorge Rossy –igualmente interessantíssims i imprescindibles.

Per al músic, l'estudiant, es tracta d'una necessitat d'evolució –que inclourà molts canvis qualitius– en molts sentits: auditiva, pel que fa a altures del so, harmonies, ritme i tractament que se'n fa –tot plegat incloent-hi una evolució emotiva natural–, que no té fi en la carrera d'un músic de *jazz*. És per això que una certa classe de material didàctic ajuda només parcialment i/o temporalment.

Innovació

La recerca de la veu pròpia és fonamental en la carrera d'un músic de *jazz*, o almenys ho és per a qui escriu aquestes línies. És imprescindible dotar l'alumne dels recursos necessaris no només per escoltar, acompanyar, interpretar o improvisar, sinó també perquè l'estudiant pugui continuar treballant en la realització i concreció dia a dia del seu camí artístic; per ajudar-lo a transcendir, i que pugui formar part del *jazz* com un autèntic art viu.

En definitiva, per aconseguir aquests objectius, no és viable un currículum inalterable pel que fa al material d'estudi i a la manera d'oferir-lo a l'estudiant –em pregunto si això mateix és viable en altres disciplines artístiques.

D'altra banda, podem veure l'aspecte més humà i espiritual de l'art. Viure el moment present ens aproxima a l'ésser i a l'esperit que, valgui la redundància, té cada moment present de la cultura. Això també ha provocat canvis qualitius en la història d'aquest art, i així continua passant, per sort.

És per això que tenim el compromís i la responsabilitat de mantenir-nos en contacte amb el present cultural, per poder ajudar i transmetre la nostra experiència –que ha de ser constant– en aquest sentit, si no volem caure en l'error –i aquest és el motor principal de la meua reflexió– de posar un art que està viu, com el *jazz*, en un museu.

“TOTA OBRA D'ART ÉS FILLA DEL SEU TEMPS,
PERÒ MOLTES VEGADES ÉS MARE DELS NOSTRES
SENTIMENTS. DE LA MATEIXA MANERA, CADA
PERÍODE DE LA CULTURA PRODUEIX UN ART
PROPI QUE NO ES POT REPETIR. L'INTENT DE RE-
VIURE PRINCIPIS ARTÍSTICS PASSATS POT PRO-
DUIR, COM A MOLT, OBRES D'ART QUE SÓN COM
UN NEN MORT ABANS DE NÉIXER.”

VASSILI KANDINSKI.

febrer 2006

Departament de Sonologia / Conferència

The instrumentalist in electronic music

Dia 2, 18.30 h / Aula 345

A càrrec de Julean Simon.

Departament de Música Tradicional / Tallers

Quatre punts de vista del fiscorn

Dies 13 a 16, de 18.30 a 21.15 h / Aula 350

Programa:

Dia 13: xerrada explicació sobre la història del fiscorn, característiques, manteniment i tècniques pròpies. Hi haurà un torn de preguntes.

A càrrec de Josep Riumalló, que ha estat primer fiscorn de la cobla La Principal de la Bisbal durant 30 anys i encara fa de *luthier* d'instruments de vent metall.

Dia 14: classe magistral.

Impartida per Jordi Giménez, professor de trombó i fiscorn del Conservatori d'Igualada, de Sabadell i de l'Escola de Música de Sant Feliu de Guixols, excel·lent intèrpret de sacabutx. Actualment forma part de diferents formacions de música antiga.

Dia 15: classe magistral.

Impartida per Jordi Estartus, professor de fiscorn a l'Escola de Música d'Olot, membre de la cobla Els Montgrins i *luthier* d'instruments de vent metall.

Dia 16: classe magistral.

Impartida per Miquel Badia, professor de trombó i fiscorn del conservatori de Barcelona.

Departament de Sonologia / Seminaris

Seminaris de sonologia

Dia 20, 18 h / Aula 345

Producció d'un disc de música electrònica: des del disseny de sons fins a la masterització.

Descripció del procés de producció del segon treball discogràfic de Guillamino, *Somnis de Llop*, per part del mateix músic i productor, Pau Guillaumet, i el coproductor, Pau Arumí.

Departament de Música Antiga / Concerts

Concerts d'estudiants de trompa natural i fortepiano

Dia 21, 12 h.

Concert del professorat de l'Escola

Galdric Santana, cornamusa

Dia 21, 19 h / Aula d'orquestra

Activitats

Departament de Música Tradicional / Taller

Taller d'instruments mediterranis de la corda polsada

Dies 22 de febrer i 1, 8 i 15 de març, de 18.30 a 21.15 h.

A càrrec de Xavier Mas i Eduard Liniesta.

Departament de Pedagogia / Classe magistral

Contemporary music hearing and methods of its development

Dia 23

A càrrec de la doctora Larissa Dzubenko.

Departament de Música Tradicional / Taller

Occitània: polifonies de tradició oral i balls cantats

Dies 27 i 28 de febrer i 1 i 2 de març, de 18.30 a 21.15 h.

A càrrec de Pascal Caumont.

Concert del professorat de l'Escola

Lluís i Lourdes Pérez Molina, piano a quatre mans

Dia 28, 19 h / Aula d'orquestra

Obres de Maurice Ravel, Manuel de Falla i Igor Stravinski.

Per consultar totes les activitats: <www.esmuc.net>

ESCOLA
SUPERIOR
DE MÚSICA DE
CATALUNYA

Padilla, 155 - Edifici L'Auditori
08013 Barcelona
Tel.: (+34) 933 523 011
Fax: (+34) 933 497 108
A/e: info@esmuc.net
Internet: <www.esmuc.net>